

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KSO/2005/111

BETREFT: Secundair onderwijs: Politiek initiatief op school.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 25.09.2005

1.2 Verzoeker

Leraar.

1.3 Antwoordende partij

Directie en schoolbestuur.

1.4 CZB

Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 25 september 2005.

Bij mail en brief van 26 september 2005 werd de verzoeker en de antwoordende partij geïnformeerd over de zittingsdag.

Een brief van 30 september 2005 opgesteld door de school werd ontvangen.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Vrijdag 30 september 2005, tijdens de lessen vindt in een school, een activiteit plaats waarbij politici spreken over hun werk voor leerlingen van de zesdes. Deze leerlingen zijn kiesgerechtigd volgend jaar bij de gemeente- en provincieraadsverkiezingen. De politici in kwestie zijn vier parlementairen van één politieke partij. Dit is politieke opvoeding met een geurtje aan en op dit vlak is deze school niet aan zijn proefstuk toe. In het tijdschrift "Ontmoeten" voor de oud-leerlingen komen stevast alleen politici van deze politieke partij aan bod en enkele jaren terug liet de directie toe dat tijdens de opendeurdagen de jongeren van diezelfde politieke partij een internet-demonstratie konden misbruiken om allerlei partijpropaganda ten toon te spreiden: ballonnen, -parasols, -folders.

Zelf ben ik voorstander van politieke opvoeding op school, voor zover dit op een pluralistische manier gebeurt en men dus meerdere partijen een forum geeft. De activiteit van vrijdag 30 september is verdoken propaganda voor één partij.

3. STANDPUNTEN ANTWOORDENDE PARTIJ

Het behoort tot de opdracht van de school initiatieven te nemen of mogelijk te maken om "opvoeden tot burgerzin" voor alle leerlingen van de derde graad te realiseren.

Zowel in het schooljaar 2002-2003 als 2003-2004 heeft de school telkens panelgesprekken georganiseerd waarop meerder politieke partijen waren uitgenodigd. De contacten met de politieke partijen, afspraken met de politici, de materiële organisatie en het kiezen van een moderator is telkens volledig in handen gegeven van de leerlingenraad.

De directie van de school ontving in juni een schrijven waarin het initiatief Parlement@school in het kader van de 'dag van de democratie' bekend gemaakt werd. Dit initiatief is ondertekend door mandaten van betrokken partij.

Na kort intern overleg en raadpleging van de website www.parlement-at-school.be hebben wij de inschrijving ingediend voor de leerlingen van het zesde leerjaar.

Er werd ons meegedeeld dat partijmandatarissen aanwezig zouden zijn op vrijdag 30 september 2005 voor een panelgesprek met mogelijkheid tot vraagstelling gedurende het laatste lesuur. Er werd afgesproken dat zij voornamelijk hun taak als volksvertegenwoordiger zouden toelichten.

Op maandag 26 september heeft betrokken leraar zijn afkeuring voor dit initiatief bekend gemaakt en gezegd dat hij klacht zou neerleggen of neergelegd had.

De directie wees hem er op dat hij in zijn commentaar geen rekening hield met eerdere initiatieven die wel andere politieke partijen een forum gaven en dat ook voor dit schooljaar de leerlingenraad zo'n initiatief voorbereidt.

Het tijdschrift 'Ontmoeten', is een tijdschrift van de leerlingen van de oud-leerlingenbond (met een autonome vzw-structuur) en is dus geen schooluitgave.

4. ZITTING VAN DE COMMISSIE

4.1 Datum en uur

3 oktober 2005, 13u.

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs, centra voor leerlingenbegeleiding.

4.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Nele Willems, Raf Verstegen, Jean Dujardin.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Directeur van betrokken school.

5. ADVIES VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

Er mag geen politieke propaganda worden gevoerd in een onderwijsinstelling

* Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende het zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.

5.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

5.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

5.4 Advies

De Commissie is van oordeel dat aan het decretaal verbod op politieke propaganda in het onderwijs een ruime uitleg moet worden gegeven en dat daarmee alle politieke activiteiten bedoeld zijn. Politieke propaganda en politieke activiteiten in de onderwijsinstellingen, door welke persoon of instantie dan ook en ongeacht voor wie bestemd, zijn verboden. Lokalen van de school mogen niet voor politieke activiteiten worden gebruikt. Het verbod geldt ook buiten de schooluren en schooldagen.

De wetgever heeft een breed verbod op het oog gehad omdat het de bedoeling is dat het onderwijs in alle gevallen neutraal is ten aanzien van elke politieke activiteit. Het breed verbod op politieke activiteiten geldt ten aanzien van het schoolbestuur en de verschillende instanties binnen de school. Voor een activiteit van de leerlingenraad is het schoolbestuur nog altijd verantwoordelijk.

De Commissie is van oordeel dat een activiteit tijdens de lessen of opendeurdagen waarbij de politieke mandatarissen van slechts één politieke partij aan bod komen, wellicht een in het daglicht zetten is van die ene politieke strekking en dus publiciteit ervoor inhoudt. Uit de betrokken website (parlement-at-school) blijkt duidelijk dat slechts één politieke partij de activiteit in de school ondersteunt. De activiteit is dan ook in strijd met een decretaal verbod inzake politieke propaganda.

Het is de taak van het onderwijs ervoor te zorgen dat leerlingen de kennis en vaardigheden verwerven om bij te dragen tot en te bouwen aan een democratische samenleving en dat ze

voorbereid worden tot het maken van eigen (politieke) keuzes. Een kennismaking met de werking van de democratie en met de fundamentele waarden en rechten die aan een democratische samenleving ten grondslag liggen, vormt dan ook een belangrijk onderdeel van de eindtermen voor het basis- en secundair onderwijs.

De concrete invulling van deze eindtermen behoort tot de autonomie van de school. De school bepaalt zelf hoe en met welke activiteiten ze de eindtermen nastreeft (mandatarissen, teksten, professoren, bezoek aan instellingen, e.a.). Bovendien heeft de school in het leerplan de mogelijkheid om naast de eindtermen nog andere eigen pedagogische of andere doelen op te nemen. De school dient binnen haar autonomie rekening te houden met het decretaal verbod op politieke propaganda.

De Commissie vindt het in dit verband wel aanvaardbaar dat, zo de school kiest om mandatarissen uit te nodigen, steeds alle op het betrokken niveau vertegenwoordigde politieke partijen uitgenodigd. Ook in dit verband ligt het hoofddaccent op de waarden, de werking van de democratie en haar instellingen.

Tenslotte stelt de Commissie zorgvuldig bestuur dat het tijdschrift "Ontmoeten" niet tot haar bevoegdheid behoort.

Brussel, 3 oktober 2005

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter